

Публикация Департамент культури міста Харкова

Департамент культури міста Харкова
23 март 2023 г. ·

ПРОЕКТ «МУЗИ НЕ МОВЧАТЬ!» ХНАТОБ ім.М.В. Лисенка Частина 2

Як б переповні не вставали на шляху артистів, хоч постійне прагнення спілкування зі своїми глядачами не може зупинити ніщо – ані буденні складнощі, ані пандемія, ані війна. Невпинно пробивається крізь усі негаразди паросток мистецтва, хоч би як хто не говорив, чим у воєнні часи мають займатися музи.

Роззубленість, гудіння ворожих літаків, які спочатку не боялися залітати до міста, постійні ракетні атаки, вибухи вдень і вночі, зруйновані будинки й скрегіт розбитого скла під ногами... Ми пам'ятаємо жах перших днів війни, і все це артисти Схід Опера пережили разом з усіма харків'янами.

- ◆ Від самого початку повномасштабного російського вторгнення Харків став прифронтовим містом. І, ясна річ, будь-яка театральна діяльність в таких умовах стала неможливою. Будівля ХНАТОБУ вже другого березня 2022-го була пошкоджена інтенсивними ракетними обстрілами, а згодом співробітникам театру навіть довелося тушити пожежу на даху.
- ◆ Відповідальність за збереження будівлі та підтримання її в належному стані взяв на себе перший заступник генерального директора Ігор Тулузов, який нині виконує обов'язки генерального директора-художнього керівника колективу. За допомогою начальника служби охорони Сергія Попова та виконуючого обов'язки головного інженера Сергія Сердюка він організував щодобове чергування в театрі. Поступово сформувалися заступники генерального директора з фінансових питань Євгенія Припінченко, головного бухгалтера Ірини Гілко, начальниці юридично-договірного відділу Анни Бунецької бойово-адміністративну команду, котра почала ефективно працювати у воєнних умовах «на два фронти», забезпечуючи й харківську частину трупи, і ту, що пізніше вирушила у гуманітарний тур «Європейський шлях».
- ◆ Невдовзі відновили й творчу діяльність. Шукаючи нові форми роботи в умовах воєнного часу, дирекція театру підтримала ініціативу музикантів зі створення Камерного оркестру Схід Опера. Колектив розпочав перші свої виступи вже в березні. Відправившись у своєрідний тур станціями метро, де знайшли прихисток чимало харків'ян, він дав 24 концерти. Там артисти й пройшли «Бойове хрещення», виступаючи перед абсолютно різноманітною публікою, іноді досить далекою від музичного мистецтва, викликаючи у своїх раттових глядачів справжнє захоплення.
- ◆ Незмінним диригентом, а за сумісництвом і ведучим цих зустрічей був Юрій Яковенко, а постійним солістом – Володимир Козлов. Учасниками Камерного оркестру стали Ірина Астановицька, Олександр Безкоровайий, Ірина Білик, Владислав Лівий, Віра Литовченко, Костянтин Малка, Марія Однолькіна (скрипки), Віктор Вірксов і Максим Тунов (альти), Юлія Петрушенко та Оксана Подмарьова (віолончелі), Сергій Дікарев (контрабас).
- ◆ А професію телеоператора, котрий знімав відеосюжети про їхні виступи, довелося опанувати тодішньому генеральному директору колективу Олегу Оршечнику, котрий тільки-но повернувся з переговорів щодо організації «Європейського шляху». Що ж, з початком війни багатьом людям театру довелося дещо змінити рід занять: актори, режисери, музиканти ставали водіями, розвідниками іжі, ліків – коротше, різного роду «помоготорами». І в цьому досягали не менших успіхів, ніж на сцені. Адже головна допомога іде – від серця до серця.
- ◆ Весь світ облетіло відео з віолончелістом, який в перші дні війни грає у Харкові біля зруйнованих будинків. Цим артистом оркестру Схід Опера Денис Карачевцев намагався укріпити дух жителів свого героїчного міста і змусити кожного іноземця, який побачить ці кадри, не залишитися байдужим до того, що відбувається в Україні. З березня – не тільки з колективом, а й сольно – розпочала грати в бомбоосколки скрипалька Віра Литовченко. Відкриті відео викладала у Фейсбук – і на них відгукнулися люди з усього світу. Так і розпочалася її волонтерська діяльність: за час війни вона допомогла і харківським музикантам, і важкохворим дітям (разом з БФ «Для тебе»), і людям похилого віку (разом з волонтерською групою «Добродій»).
- ◆ Влітку, коли хоча б частково дозволила воєнна ситуація, концертна діяльність Схід Опера почала розширюватися. Тим мешканцям міста, котрим 5 липня пощастило побувати на першому від початку війни відкритому концерті артистів театру «Ми з України», він запам'ятовується, мабуть, назавжди. Про нього з очевидних міркувань заздалегідь не повідомляли. Порожні вулиці, порожній сквер навпроти ХНАТОБУ... Раптом там починають розгортати апаратуру, перетворюючи сходи Державного струнного на импровізовані підмостки – і ось вже біля мікрофону режисер (він же – ведучий і співак Олексій Дугінов вітає перехожих. І вже з перших акордів починають збиратися до найближчих лавочок глядачі. Звучить чудовий сріблястий голос Олени Старікової, мужній баритон Кирила Тищенка, ліричний тенор Максима Ворочка... Потроху народ підтягається, дехто підходить з дітьми – і звідки тільки взялися, якщо тільки-но навколо нікого не було? Хтось просто стоїть серед дерев і уважно слухає, хтось активно намагався втрутитися в дійство. Наймолодша «шанувальниця», років двох, починає підтанцювати. А згодом і ще одна, з сивим волоссям, не витримала і височила прямо на «сцену».
- ◆ Концерт закінчився – глядачі вже спілкувалися з артистами, розпитували, коли й де ще можна буде їх почути, говорили, як скучили за музикою. Раптом підійшов лілий чоловік зі словами на очах і попросив: «А можна ще «Ніч яка місячна»?». Звичайно, до цього ніхто не готувався, але Олексій Дугінов та Кирило Тищенко виконали його прохання, проспівали пісню а сарелла, чим остаточно зворушили публіку.
- ◆ Цей концерт став першою ластівкою, але напереду були десятки й десятки таких зустрічей. Схід Опера починає активно виступати на багатьох відносно безпечних майданчиках – перед мешканцями міста, у шпиталях, санаторіях і пансіонатах, перед працівниками ДСНС і військами ЗСУ... Пам'ятаються слова ведучого, сказані на одному з концертів у будинку ветеранів, куди на прохання глядачів артисти завітали вже не вперше: «Ми знову приїхали до вас, щоб запалити у ваших серцях надію». І їм це дійсно вдалося!

Сьогодні театр є цілісним і не розділяє трупу на окремі частини. Кожен виконує роботу на своєму місці, і, як кров циркує в організмі, артисти за необхідності переїжджають між містами та країнами. До тих, хто влітку починав концерти у Харкові, доєдналася частина виконавців, що раніше перебувала у турі «Європейський шлях».

- ◆ Харків'ян радує солісти-вокалісти Володимир Козлов і Олена Старікова, Лілія Кутіцева та Олександр Золотаренко, Юлія Антонова і Євгеній Лисицький, Олесь Мішарна і Юлія Форсок, солісти-інструменталісти Іван Бабарук, Наталія Бабарук, Артем Козлов, Віра Литовченко. Камерний оркестр і квартет Схід Опера, а також артисти хору під керівництвом головного хормейстера Олексія Чернікіна, яким допомагають концертмейстерки Тетяна Козлова та Анна Леонова. Їхню роботу забезпечує надійний «тиль» – звукорежисер Михайло Алборов, начальник освітлювального цеху Олексій Паймаш, художниця з освітлення Ольга Замараєва, спеціалістка зі створення відеопрокцій Карина Мозир, монтувальники Віктор Тимченко, Микола Сопін, Сергій Єськов, яким іноді трапляється працювати в екстремальних умовах. За якістю підготовки концертів уважно стежать Тетяна Баніа і Володимир Кононов. Виконуючий обов'язки генерального директора – художнього керівника театру Ігор Тулузов упевнений, що колектив і в Харкові, і в Європі працює в одне дихання, як єдиний злагоджений механізм

19 Поділись: 1

Нравится Коментировать Поделиться

Напишіть коментарій...